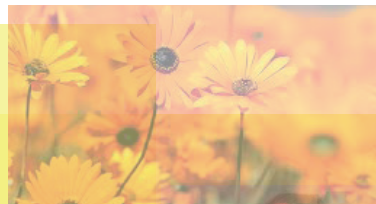

annerledesland
p r o s e s s

annette h simonsen

All images copyright 2011 Danielle C. McManus

tanke til morgenkaffen:

HVA er sanselighet i arkitektur?

HVOR ligger det hen?

kan sanselighet ligge i PROGRAMMET

like mye som i MATERIALITET?

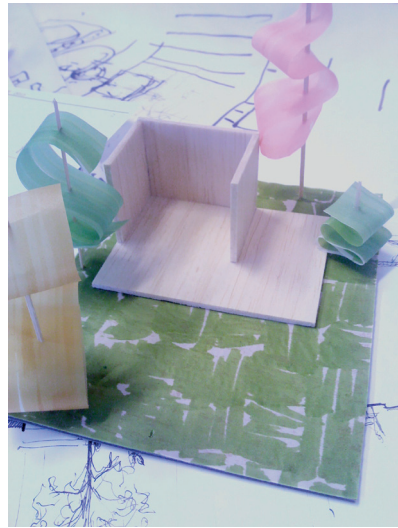
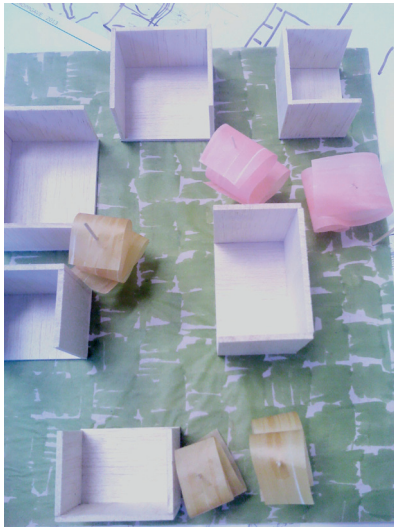
Må komme igang.

Starter med å gå i dybden, og setter av de første dagene etter flytting til KiT til å lage skissemodeller i 1:10 og 1:50.

Ikke tenke for mye, bare lage.
Prøver å hensette meg til en slags "barneverden". Basale behov. Hva trenger vi egentlig, som mennesker?

Jeg har nemlig en tanke om at autister ikke egentlig er så annerledes fra andre mennesker. Det handler om de samme grunnleggende behovene, bare *fortettet og forsterket*.

Så denne oppgaven jeg har laget meg..
Den handler kanskje ikke om mer enn det som er grunnleggende menneskelig..

Øverste rekke:

Tanker om å ha sitt eget sted, samtidig som man er del av et fellesskap..

Rom i rom i rom.

Ute og inne flyter sammen. Ute flyter offentlig og privat over i hverandre.

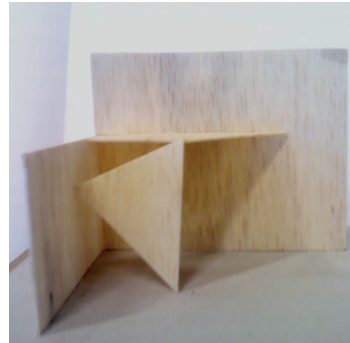
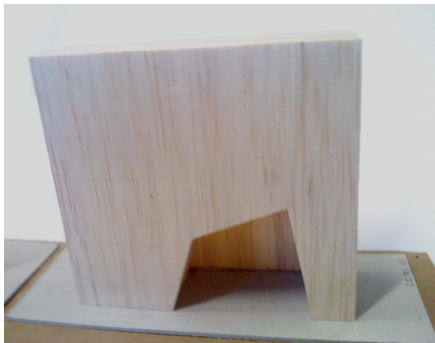

Nederste rekke:

Gjemmesteder.

Under, over, gjennom, rundt.

Sin egen lille hule.

Programdiskusjon; hva med flerbruksrom?

Går gjennom romprogrammet, ser etter funksjoner som kan slås sammen. Å bruke samme areal til flere funksjoner er jo ressursbesparende og miljøvennlig og alt det der. Men nå sitter jeg fast.

Det jeg har lest om autister tilsier at de trenger spesialiserte rom for ikke å bli overveldet av inntrykk. Er det dette jeg må satse på da? Hvordan balanserer jeg i såfall ønsket om å være miljøbevisst mot brukerens behov?

Eileen introduserer meg for Kari Steindal, en av Norges fremste eksperter på autisme. Hun trekker inn en ny dimensjon; TID. Noe av det hun jobber mest med er å lære autister å forholde seg til tid, lære å planlegge osv. Dermed kan et flerbruksrom faktisk være et svært godt virkemiddel. God design i et flerbruksrom kan bidra til å synliggjøre overgangen fra en aktivitet til en annen.

s t r u k t u r

sted - tid - plan - rekkefølge

ved å bruke ett rom til flere aktiviteter lærer barnet om rutiner og endringer, og om å følge en tidsplan

det viktigste arkitektoniske virkemiddelet her er en **stram struktur**

ta gjerne i bruk **fargekoder**

skissemodell 1:10:

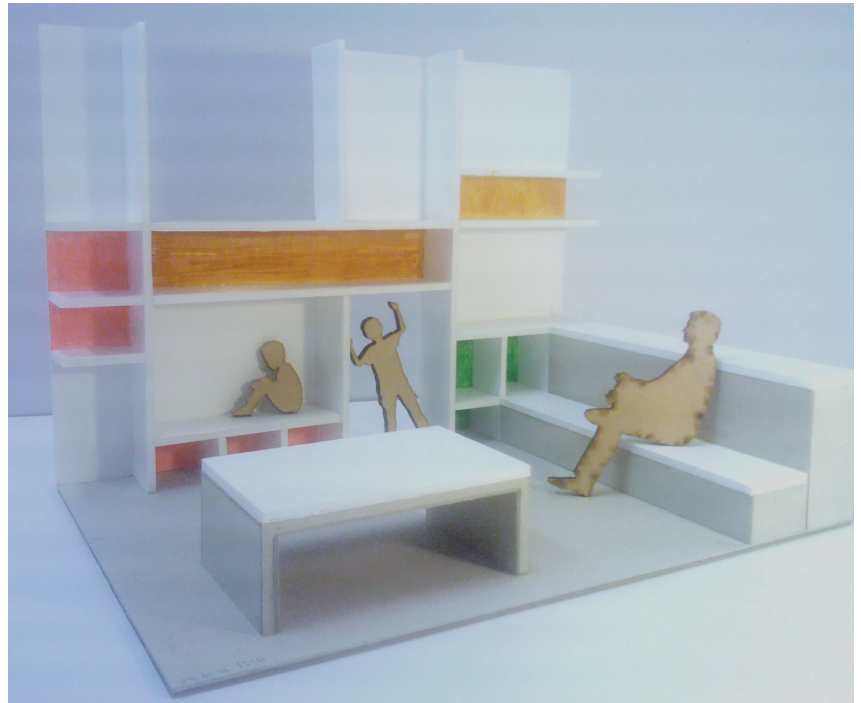
kjøkkenbenk og bord er faste elementer som tilhører gulvet

veggen er til oppbevaring, tegnesaker i

rosa hylle, til matlaging i grønn hylle

diverse leker i oransje hylle

samtidig kan den ekstra dybden i veggen brukes til å lage små huler eller til å ramme inn utsikt

Utdrag fra samtale med Kari Steindal

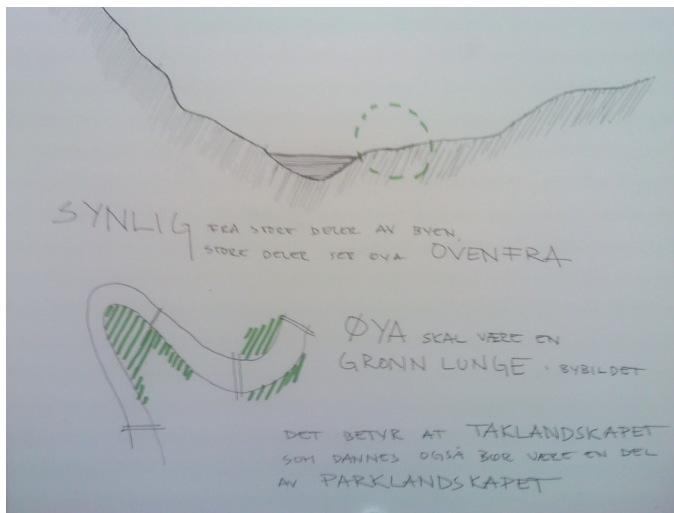
Kari legger størst vekt på de sosiale utfordringene ved autisme. "Autisme er i stor grad et tolkningsproblem. Kommunikasjon og forståelse er helt sentralt i diagnosen, man skulle nesten hatt tolk!" Hun forteller at mye av tiden til dem som jobber med autister går med til å kommunisere med dem og til å lære dem å kommunisere, enten ved hjelp av tale, tegn eller visuelle hjelpemidler.

Autister er som regel sterkere visuelt enn auditivt, derfor har omgivelsene absolutt svært mye å si. Om det er mulig å se ut, og isåfall hva man ser på, om utsikten er distraherende eller stimulerende.

IT og elektronikk er ofte til stor hjelp. Dette er en form for indirekte kommunikasjon som egner seg godt for mange autister. Det er også et svært godt hjelpemiddel ift strukturering av tid. iPad har vist seg å være til stor hjelp. Det er mye å hente på å introdusere disse hjelpemidlene tidlig.

Aktiviteter er et viktig virkemiddel. Sosiale regler, som småpratning, kan være ekstremt stressende for autister, de vet ikke hvordan de skal håndtere det. Å gjøre noe fungerer mye bedre. "Jeg vil heller ha store arbeidsbord enn enda en sofagruppe".

Arkitektonisk er det viktigste å tenke på en tydelig struktur, enkle, forståelige omgivelser. Gjennkjennbare elementer. Og det må være muligheter for å trekke seg tilbake og roe seg ned.

en tanke om senteret som del av landskapet

jeg tror det er viktig at Øya får være en grønn lunge i byen.

da blit Øya et viktig tilskudd til byen, samtidig gir det meg muligheten til å lage et senter i rolige, naturnære, grønne omgivelser, midt i byen. Tilrettelegge for aktivitet må være en del av hovedgrepet allerede på byplannivå, tenker jeg.

veiledning med Eileen

jeg viser frem skissemodellene jeg har laget, og forteller at jeg har kommet fram til at fokus må ligge på spennet mellom det trygge/skjermede og det stimulerende og utfordrende etter samtalen med Kari Steindal ønsker jeg også å legge til rette for aktivitet i programmet.

Eileen:

lurt å gå sånn inn i dybden med en gang, flotte skissemodeller.

det handler om overgangssituasjoner, og mellomromssituasjoner.

terskelsituasjoner, her kan du stå og se an situasjonen

videre: zoom ut og jobb med den store situasjonen

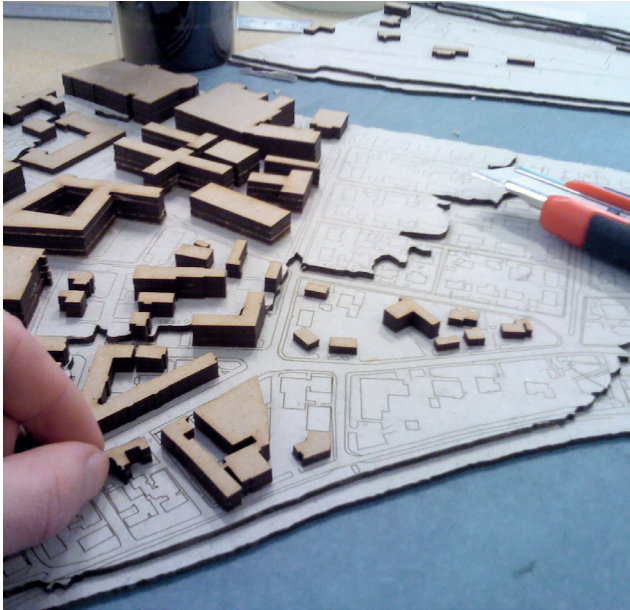
Laserfiler og lasermodeller

Framover nå skal jeg fokusere på det store landskapet, og bysituasjonen.

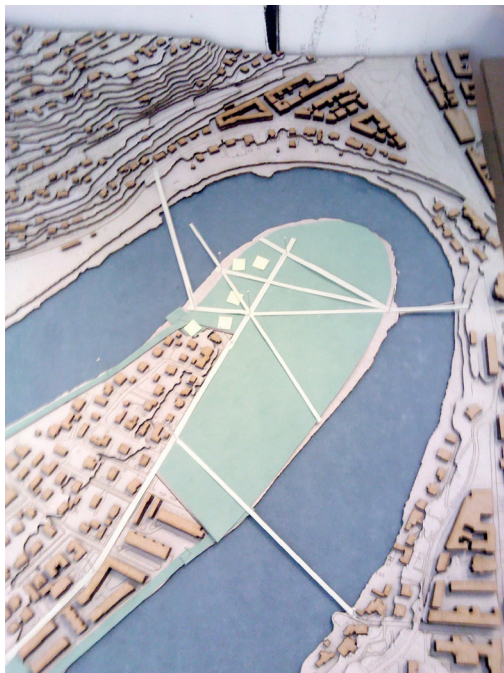
Da er det bare å brette opp ermene og lage landskapsmodell!

Jeg vil starte med å lage to stykker, 1:500 for å jobbe med tomta og 1:2000 for å jobbe med bysituasjonen.

Først må jeg lage laserfilene. Aldri gjort det før, redd det kommer til å ta lang tid. Tror likevel det er verdt det, blir aldri så godt kjent med landskapet som når jeg bygger modell.

Konseptutvikling bysituasjon

Jeg bruker 1:2000 modellen og skisserer med farga papir. River Nidarøhallen og prøver å se hvordan man kan utvikle Øya med det som blir igjen.

Synes det er veldig naturlig å fortsette aksene som Klostergata lager, så det har jeg som utgangspunkt. På nordsiden av denne aksene blir det park, på sørsiden kan senteret være, da er det gode muligheter for skjermede uteområder mot sørvest.

Så er det viktig, synes jeg, at elva er synlig og tilgjengelig. En form for tverraker må inn.

I tillegg

Hvordan gjøre Øya mer tilgjengelig for byen? Den er veldig avstengt fra Byåsen-sida, hva med en ny bro?

Veiledning med Jølle og Eileen

Klostergata-aksen fungerer kjempefint. Veldig enkelt og uanstrengt grep som skaper en god situasjon.

Enkelt å greite å si at vi kan bygge ut på sørsiden og la nordsiden være park.

Parken trenger ikke utvikles i særlig stor grad, men noen ideer til hvordan den skal være bør du ha.

Broa MÅ vekk. (Jølle) Når parken er på nordsiden blir hele området anemisk hvis du legger til enda en bro. Du gjør også broa ved St. Olavs overflødig, og da svekker du stien mellom sykehuset og senteret, og den er viktig! Prosjektet blir bedre hvis den ikke er der, rett og slett.

Nå må du gå videre og jobbe med senteret. Legg ut lapper, skisser program!

Etter veiledning har jeg rydda opp i situasjonen, nå er hovedgrepet som vist til høyre. Klart og tydelig, synes jeg.

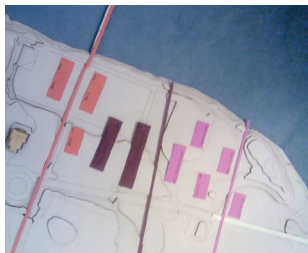

lappeskissering på tomta, lander på en løs tunstruktur.

"åpne tun" friform

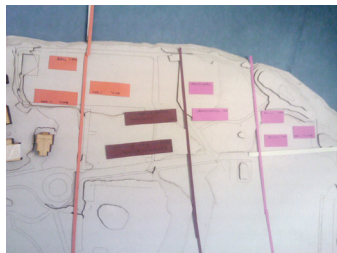
modell 1:200

parallellt med siktlinjer

modell 1:500

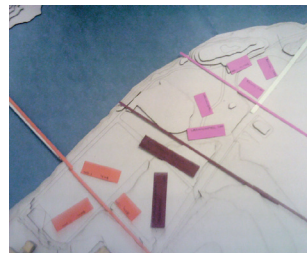
god forbindelse til elva
dårlig forbindelse/flyt byggene imellom

på tvers av siktlinjer

modell 1:500

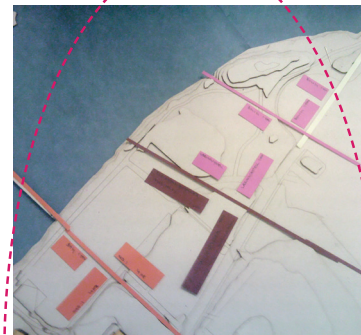
danner en "vegg" mot elva
ok flyt byggene imellom

tilfeldig

modell 1:500

flere siktlinjer
romdannende
kan virke forvirrende, uten mening

"åpne tun"

modell 1:500

forholder seg rolig til siktlinjer
god forbindelse enhetene imellom
mulig å danne gode, beskyttede uterom mot sør

vil jobbe videre med dette alternativet

situasjonsplan - skissering med lapper 05.03.13

tunforslag med utgangspunkt i
lappeskissering, 1:200

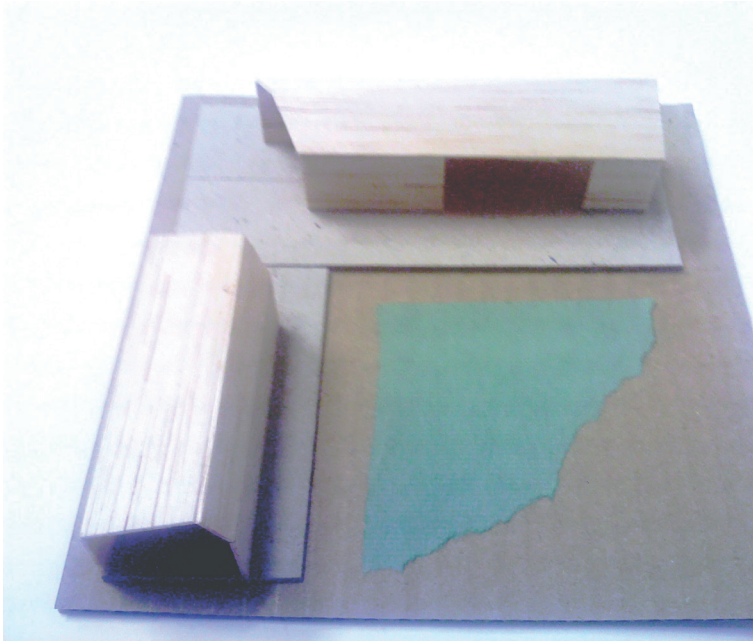

Jeg tar
utgangspunkt
i tunet eller
rekketunet og
prøver å lage
senteret som
separate enetasjes
bygg.

uterom vender mot
elva, det er viktig

bruker tverraksene
til trafikk

synes det er noe
vanskelig med
dette forslaget.

skissemodell tunstruktur

kanskje et sånt uttrykk
passer på Øya?

jeg har aldri jobba med
saltak før, synes det skjer noe
interessant når jeg kutter i
formen.

veiledning med Jølle og Eileen

problemet med den løse tunstrukturen er
at det blir for åpent

hvert eneste bygg får en forside og en
bakside!

situasjonen du har laget med de aksene gir
fire kjempetydelige sider, igrunn legger de
til rette for en karrestruktur.

mtp på tydelighet og orientering handler
alt i dette prosjektet om HENVENDELSE.

kanskje du kan tenke at feltet sør for
klosteraksen er et utbyggingsområde der
det legges opp til en karrestruktur, hvorav
du velger ut en karre som du legger
prosjektet i. Du trenger sannsynligvis ikke
mer plass enn det.

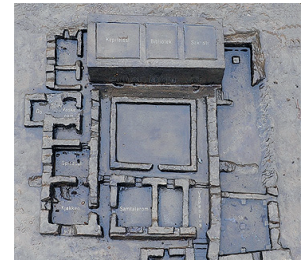
Typologisk diskusjon, karrè-struktur

Hva har gamle romerske atriumshus, klostre og norske gårdstun felles?

Det handler om henvendelse.

Et avklart forhold mellom innside og utside.
En klar adkomstsider, og hver enkelt sidefløy har sin egen karakter.

Og identitet. Ett, sentralt, rom. Hjertet.

ny plan for nidarø

utbygging mot
sør, åpne karreer

tydelig side mot
klosteraksen, hver
av sidefløyene har
sine egenarter,
og det er private
uterom mot sør

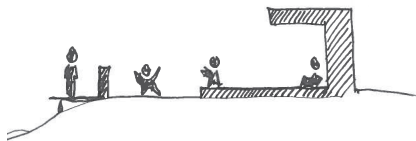
jeg velger meg
ut den vestre
karreen, der skal
jeg ha prosjektet
mitt

et sentralt
uterom, som
orienteringspunkt,
en hjertehage

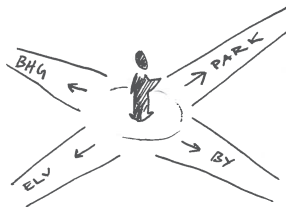
designkriterier

etter en del tanker, refleksjoner og jobbing
har disse kriteriene utkrystallisert seg:

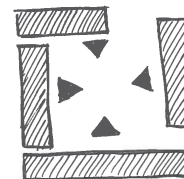
trygghet
skjerming
grenser
mellomsoner

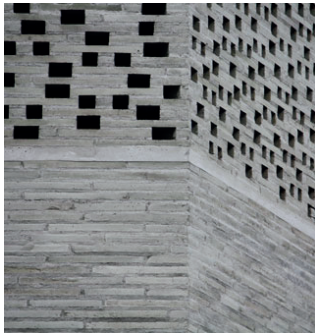
tydelighet
funksjonsdeling
orientering

tilrettelegge for aktivitet
organisering rundt uterom
aktivitet

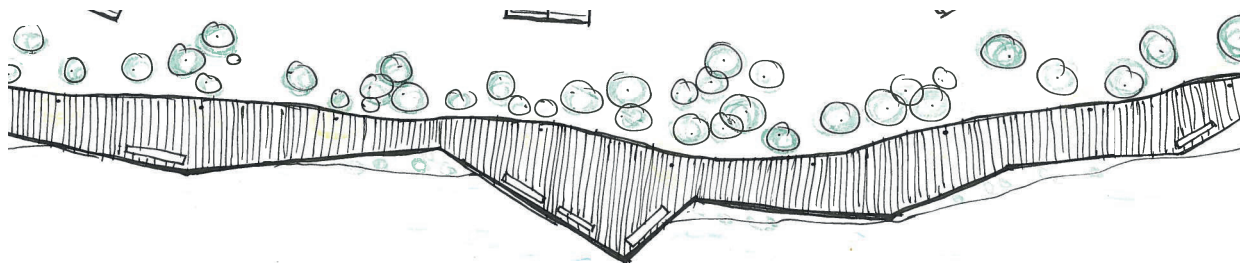

material og konstruksjon

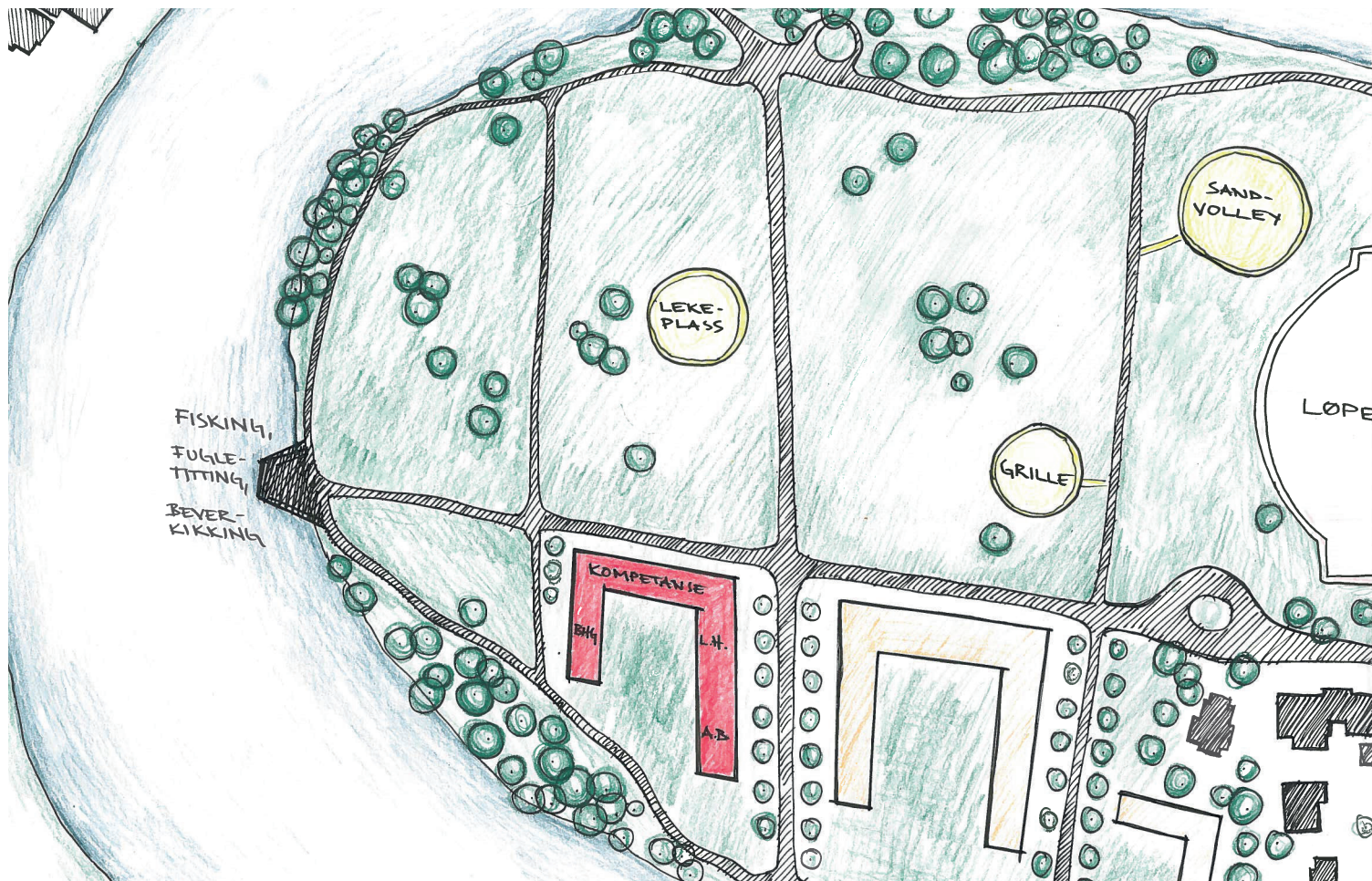
Kanskje tydelighet har noe med tektonikk å gjøre? jeg vil vektlegge naturlige materialer, og synlig konstruksjon. Materialene må være robuste og eldes godt. Tydelig skille mellom lett og tungt. Tre og betong.

Skisse
gangforbindelse
til St. Olavs.
Mye blir
bedre med en
treplattning, noen
punkter der man
kan sitte, og
belysning.

Høyre side:
Utbyggingsplan.
Kompetanse/
administrasjon
mot nord
(offentlig side).
Bhg som
avslutter mot
parken, boligene
er mest skjult.

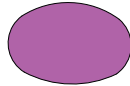

funksjonsdiagram

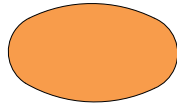
læringshotell 390 m2

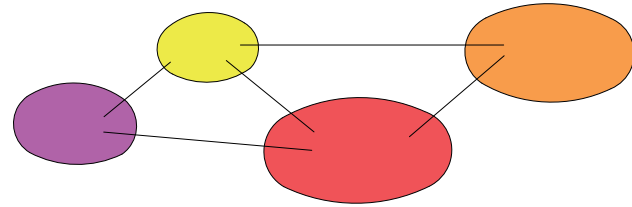
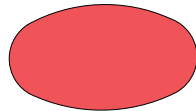
avlastningsboliger 555 m2

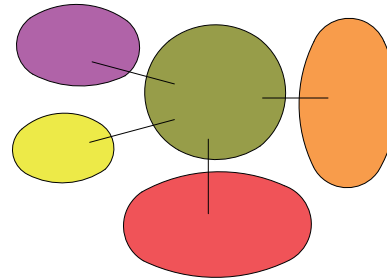
barnehage 997,5 m2

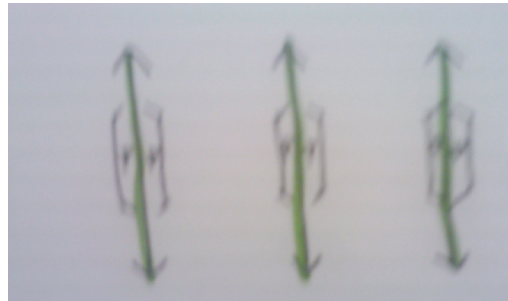
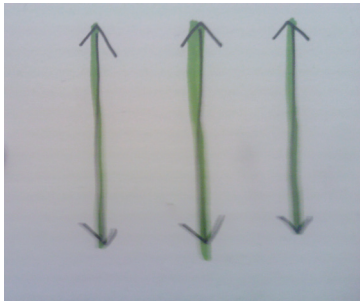
kompetansesenter 1120,5 m2

funksjoner som bør knyttes sammen

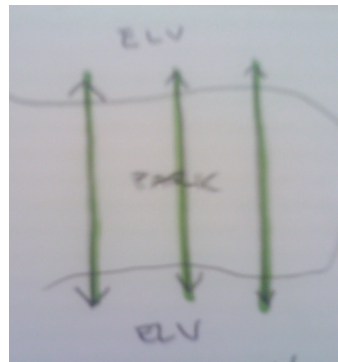
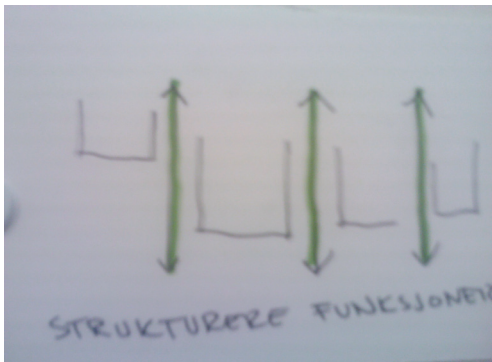
plassering av funksjoner rundt uterom

Tverraksene brukes til å strukturere de ulike funksjonene.

Jeg legger også parkering her, gateparkering, enkelt og greit.

Det er viktig å beholde forbindelsen "elv til elv".

MIDTSEMESTER

Til midtsemester er det foreløpig kun byplangrepet som er klart, i tillegg til designprinsippene og verdiene som er kommet fram i samtale med blant annet Kari Steindal.

Byplangrepet blir godt mottatt. Finn Hakonsen påpeker at det er fint at det er i en urban setting, at senteret er en del av byen, ikke bare en avdeling av sykehuset.

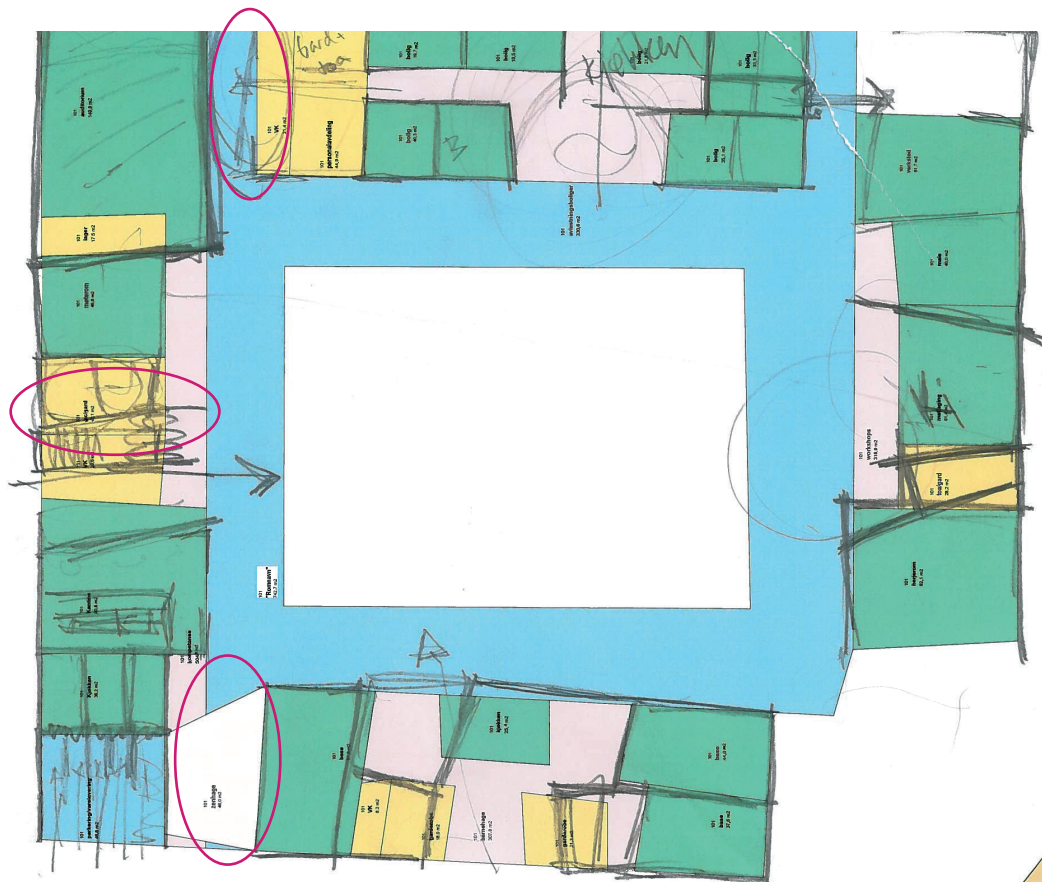
Prinsippene og verdiene er det ikke så mye å si noe på, de virker riktige, men det er jo ingenting som er gjort ennå...

MÅ SETTE I GANG

Jeg kjører rett på etter midtsemester, og prøver meg på en plan. Egentlig mest å distribuere areal.

Har valgt å trekke ut workshoparealene i barnehageprogrammet, og legge dem i en egen fløy, som avslutter karreen/tunet. På den måten kommer du inn i et ROM, ikke bare en sone som flyter utover.

Satser på to etg, og legger vertikal kommunikasjon tre steder, enkelt og greit (rosa ring).

Veiledning med Jølle og Eileen

Fire dager etter midtsemester.

Jeg legger fram tegningen på forrige side.

Ganske nervøs, for dette har jeg ingen god følelse for.

Totalslakt. Jeg har virkelig skutt meg selv i leggen. I stedet for å bruke det sentrale gårdsrommet, som jo kan bli veldig fint, til kommunikasjon så har jeg gitt hver fløy sin egen midtkorridor. *Slå meg selv på panna*

Jeg har vært veldig nervøs når jeg har tegna, ikke stolt på mine egne argumenter.

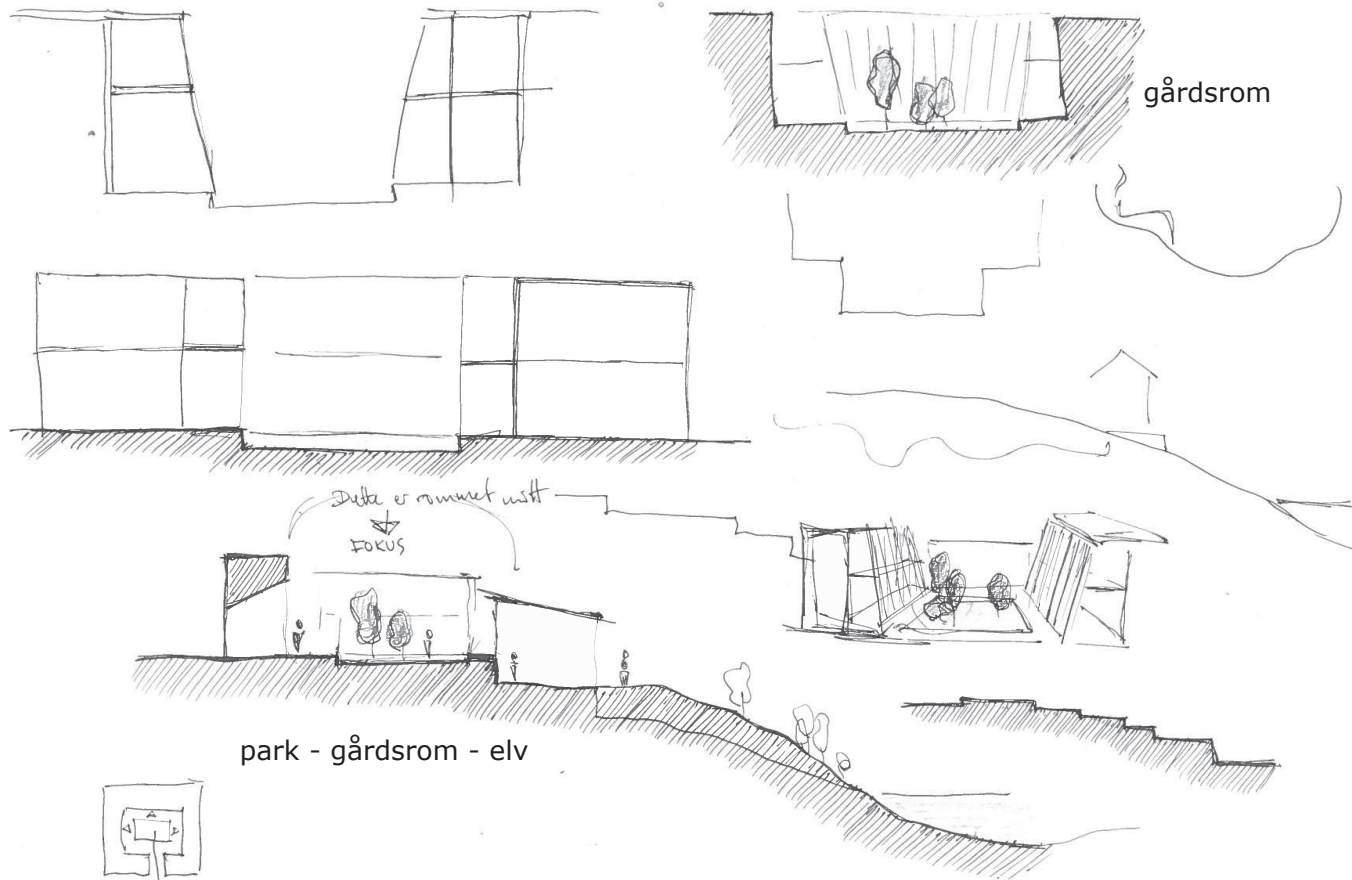
Eileen: Jamen-arkitektur blir aldri bra.

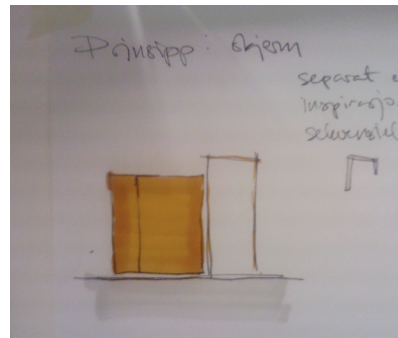
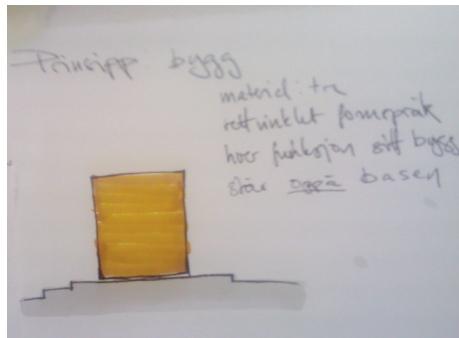
Jølle sier jeg må være mye mer arrogant.

Så nå er det å kjøre på med KONSEPTUELL jobbing. Fra nå av er det GÅRDSROMMET som er det viktigste rommet i prosjektet mitt.

Dessuten må jeg begynne å tegne snitt.

Tegner endelig snitt.

tung base - bygg - lett skjerm

har tenkt mye på dette med
tydelighet. logikk. enkelhet.

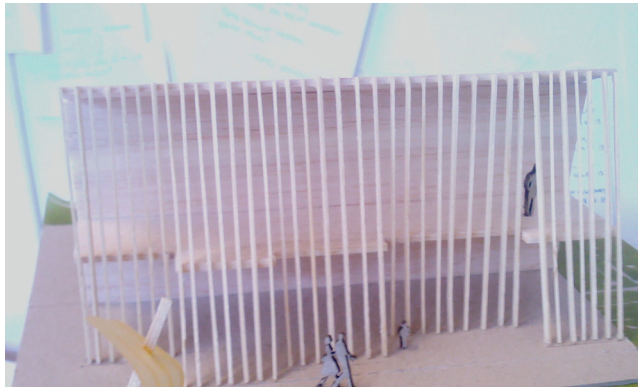
vil organisere tunet ut fra en
felles base i betong, med de
forskjellige byggene oppå.
de bindes sammen av en lett
skjerm, en arkade.

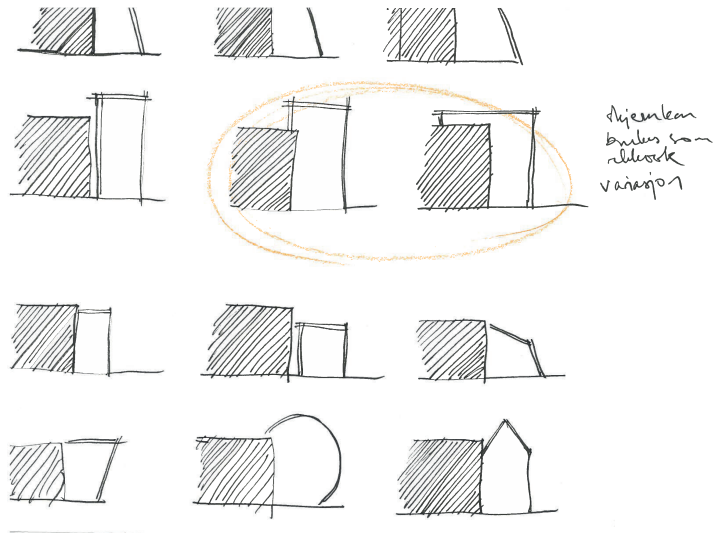
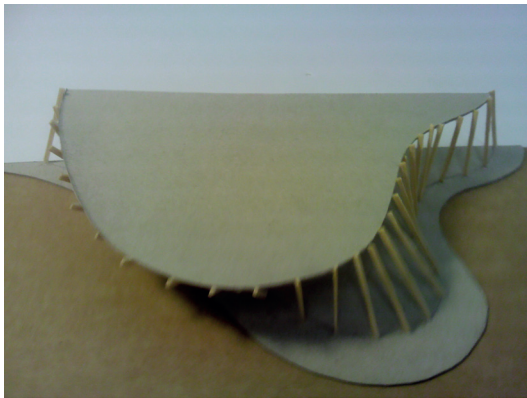
skissemodell skjerm, her tenkt ved boligene

lett uttrykk, tydelig konstruksjon

buffersone, et sted å observere en aktivitet,
men du kan velge når du vil ta del i den

bevegelsessone

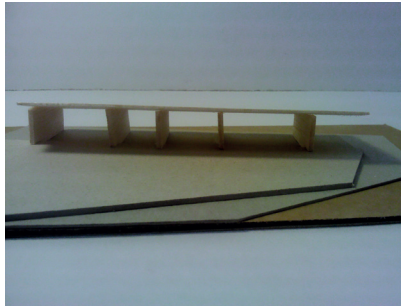
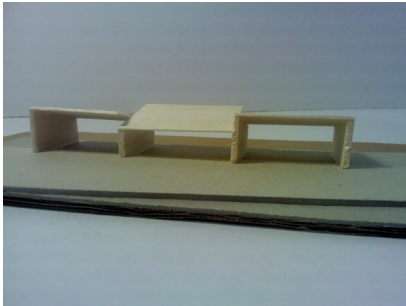

skissering skjerm

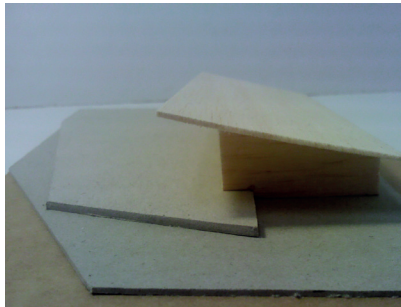
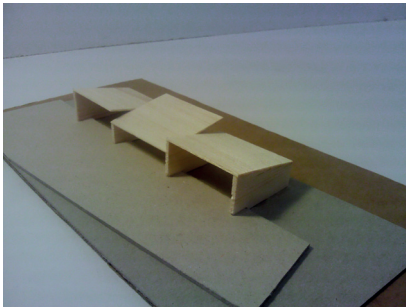
fri form?

frittstående element.

skissering workshop

jeg vil at workshopen skal virke både som en grense mot den offentlige stien mellom senteret og elva, og et bindeledd mellom senteret og offentligheten.

derfor vil jeg at det skal ha en "gjennomsiktig" karakter, med en tydelig retning fra gårdsrommet mot elva.

synes alternativet til høyre fungerte best. enkelt og rent formspråk i fin kontrast til det frie gulvet.

videre skissering workshop

en lett konstruksjon som spenner over tunge skiver angir en tydelig retning gårdsrom-elv.

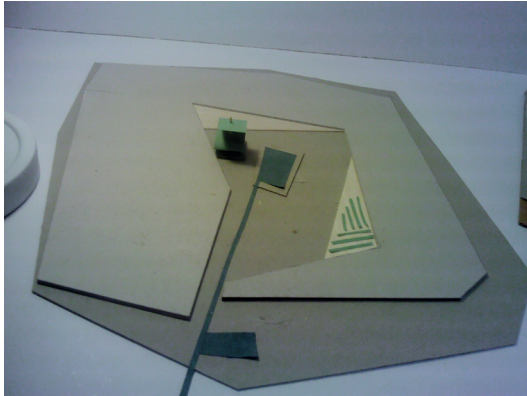
det røffe betonggulvet, der bord og arbeidsbenker er støpt fast angir at dette er et bruksrom.

gulvet, basen, tar opp i seg terrengfallet og skaper samtidig sonedeling.

skjermen trekkes utforbi skivene og danner overgangssone og bevegelsessone.

med denne modellen tror jeg jeg har funnet mitt arkitektoniske uttrykk!

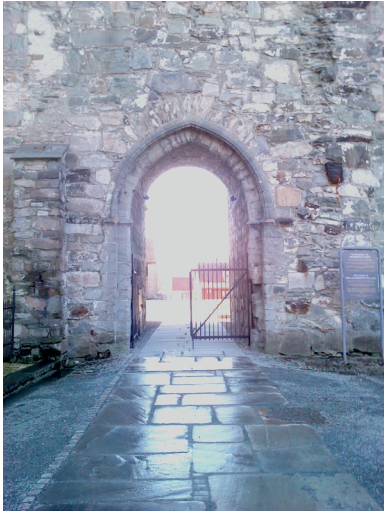

jeg vil at gårdsrommet skal ha et element av natur, men noe annet enn gress. det er det nok av i parken.
et element av vann? noe som styrker tilknytningen til elva.

inspirasjonstur i Trondheim
karakteristiske gårdsrom

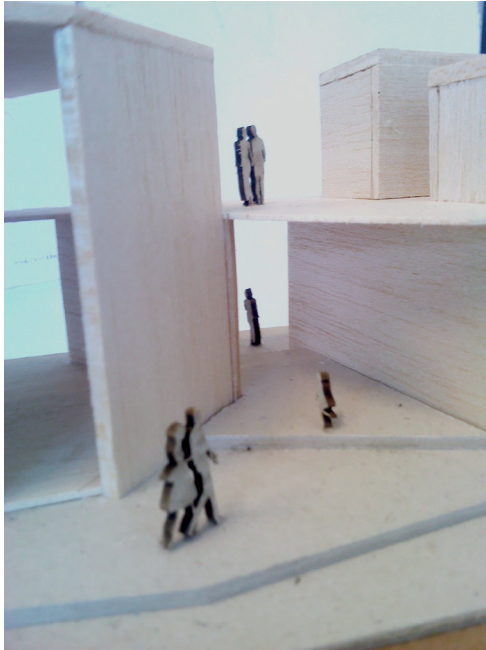
her fra Thomas Angells Stiftelse

erkebispegården

portaladkomst, innramma rom

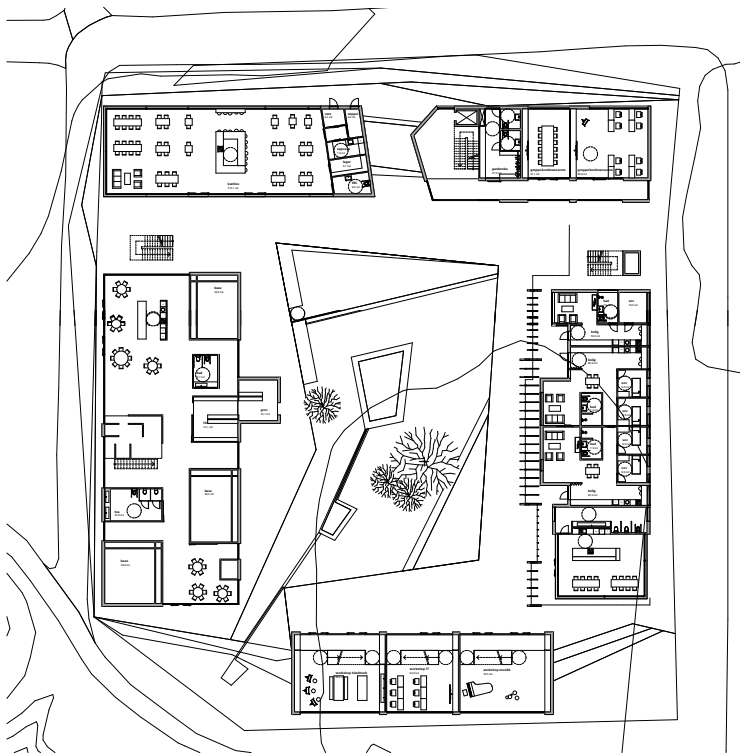
variasjon av harde materialer. nydelig.

skissemodell portal 1:100

en tydelig overgang fra park til gårdsrom

det smaleste punktet er også det høyeste,
herfra har du oversikt over hele anlegget, før
du har kommet helt inn og ned i gårdsrommet.

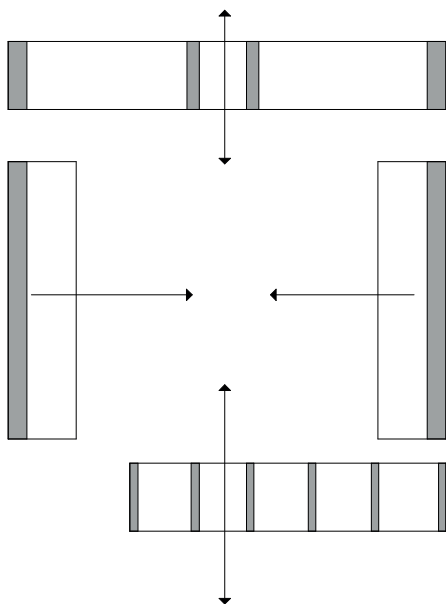
hatt veiledning på barnehagen

har jobbet mye med den, var nokså fornøyd selv om det var mye ting som var trøblete. var igrunn særlig fornøyd med garderobeløsningen! i tillegg liker jeg forholdet mellom rom og mellomrom

veiledere absolutt ikke enige..
rommene flyter over i hverandre, og garderobeboksen sperrer for bevegelsen. dessuten er det ingen skjerm/arkade her ennå..

jeg vil visst fortsatt for mye.

Jølle sier jeg må huske på at GÅRDSROMMET, det er det viktigste stedet i prosjektet mitt, og da må det få lov til å være det og.

et konsept har utkrystallisert seg!

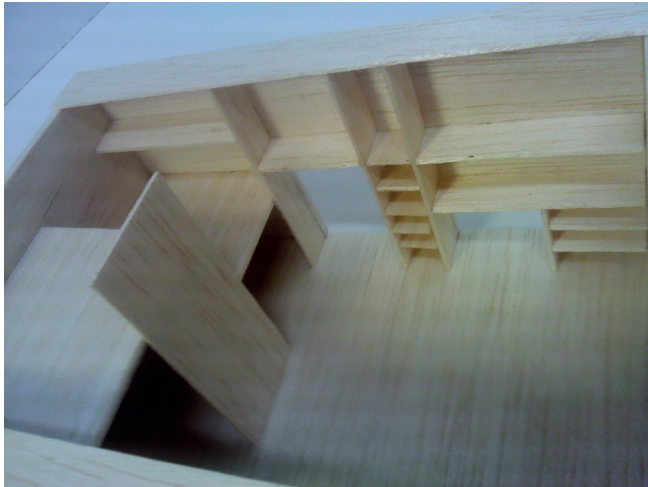
adm og workshops har tosidig henvendelse, de handler om snittet elv-gårdsrom-park.

boligene og barnehagen er funksjoner som trenger mer skjerming, de henvender seg kun mot gårdsrommet og har en tydelig rygg mot parken.

etter veiledning var det klart at de hadde helt rett, hvis gårdsrommet skal være det viktigste, så må det være det.

og det tror jeg det skal. finnes jo ikke noe mer tydelig, enkelt og klart enn at alt dreier seg rundt ett sentralt rom!

når dette sentrale rommet i tillegg kan bli en skjermet sone, der autister kan øve seg på sosiale settinger i trygge omgivelser er det klart at dette er veien å gå.

skissering barnehagebase 1:50

ekstra tykke vegger som rommer hyller og
gjemmesteder

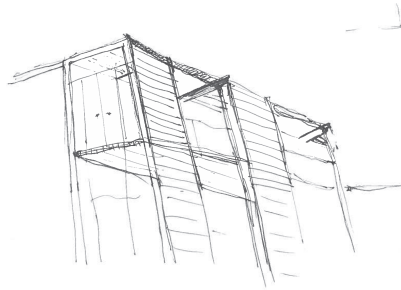
legger dører og vinduer til disse veggene,
for å få en ekstra tydelig overgang fra
fellesrommet til basen.

skissering stillerom 1:20

stillerommet ligger i "ryggen" til barnehagen.

det er et lite rom,
en hule med mange små huler,
over og under.

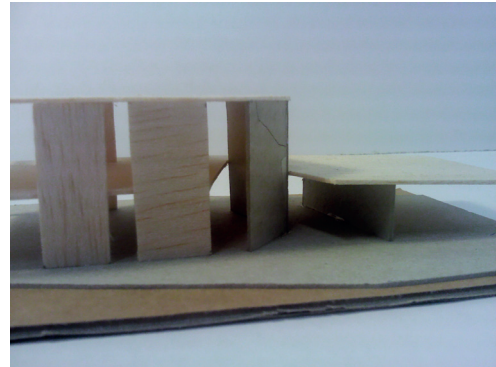
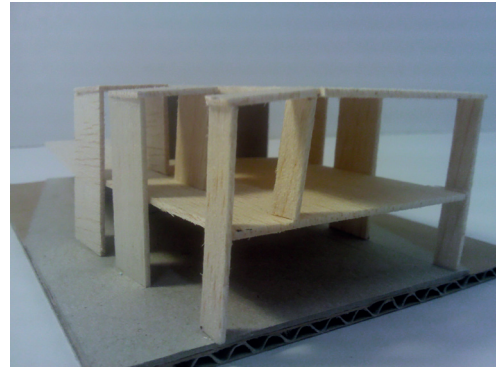

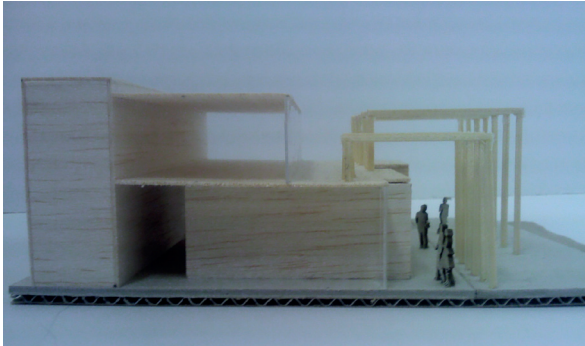
skissering skjerm

her tiltenkt adm-bygget

kanskje noe tett, mer
skiveaktig?

eller, det blir for tett tror jeg,
og ikke et eget element. går
nok ikke for dette.

ny skissering skjerm, bhg og bolig

tilbake til uttrykket fra workshopmodellen
skjermen som fri konstruksjon, av ribber.

den kan uttrykke hvor det er bevegelses-
eller oppholdssoner, eller fungere som
rekkverk. dessuten blir det et vakkert
skyggespill...

dette går jeg for!

